15/03/2024

Έλεγχος εμφυλιοπολεμικών στερεοτύπων – Του Μητροπολίτη Καστορίας Καλλινίκου

/ Γνώμες

Στήν ἐφημερίδα «Ὁδός» ἀναδημοσιεύθηκε τό ἄρθρο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου κ. Ἱεροθέου, μέ τίτλο «Ἡ διαχείριση ἀπό τήν Ἐκκλησία τοῦ νόμου γιά τόν πολιτικό γάμο τῶν ὁμοφυλοφίλων», τό ὁποῖο χαρακτηρίζεται γιά τήν νηφαλιότητα, τήν ψυχραιμία, τήν διάκριση μέ τήν ὁποία ἀντιμετωπίζει τό θέμα καί θέτει τίς προτάσεις του, ἐλπίζοντας στήν ἀλήθεια πού εἶναι μεγάλη καί τελικά ὑπερισχύει.

Τό ἄρθρο αὐτό ἀναδημοσιεύθηκε καί ἀπό κεντρικές ἐφημερίδες, μέ καλά σχόλια, ὅπως «ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου, ένας ιεράρχης που έχει συμβάλει στη διατύπωση νηφάλιου λόγου από την Εκκλησία, καθώς ως πρόεδρος της επιτροπής είχε την ευθύνη για τη σύνταξη του ανακοινωθέντος της Ιεράς Συνόδου στις 24 Ιανουαρίου και για τη διαχείριση της ενημέρωσης αμέσως μετά την Ιεραρχία» (ΤΑ ΝΕΑ). Καί ὄντως, ὁ συγκεκριμένος Μητροπολίτης διακρίνεται γιά τήν σοφία καί τήν σύνεσή του καί τήν δυνατότητά του νά διαλέγεται μέ κάθε ἄνθρωπο.

Καί νομίζω ὅτι ὅποιος ἀγαπᾶ τόν διάλογο καί τήν δημοκρατία, ἀκόμη καί ἄν ἦταν ἀντίθετος, θά ἐκτιμοῦσε τά λόγια τοῦ Μητροπολίτου Ναυπάκτου, ὅπως: «ἀπαιτεῖται ψυχραιμία, διάκριση, νηφαλιότητα, πού εἶναι γνωρίσματα ὥριμου ἐκκλησιαστικοῦ καί θεολογικοῦ λόγου. Πάντοτε εἶναι ἐπικίνδυνα τά δύο ἄκρα, ὁ ζηλωτισμός καί ὁ ἐνδοτισμός». Στόν ἴδιο τόνο εἶναι γραμμένο ὅλο τό ἄρθρο τοῦ Σεβασμιωτάτου.

Ὡς ἀπάντηση στό ἄρθρο αὐτό γράφηκε σέ ἱστοσελίδα συγκεκριμένου ἰδεολογικοῦ προσανατολισμοῦ καί ἀναδημοσιεύθηκε ἐπίσης στήν «Ὁδό» τό ἄρθρο τῆς κ. Μαρίας Δεδούση, μέ τόν αὐθαίρετο καί ὑβριστικό τίτλο «Ἡ Ἐκκλησία ὡς ἐχθρός τοῦ πολιτεύματος», στό ὁποῖο γίνεται φανερή ἡ παντελής ἄγνοια τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τήν ἀρθρογράφο. Καί θά μοῦ ἐπιτραπεῖ νά πῶ, ὅτι τό ἄρθρο χαρακτηρίζεται ἀπό ἀπόλυτο στερεοτυπικό λόγο καί ἀπό ἐμπάθεια.

Καί δέν θά ἔπρεπε, γιατί γιά ὁποιονδήποτε δημοκράτη θά ἦταν εὐκαιρία νά συζητήσει καί νά διαλεχθεῖ μέ ἐπιχειρήματα μέ τόν «ἀντίπαλό» του, ἄν ἔτσι βλέπει τήν Ἐκκλησία.

Ἡ ἀρθρογράφος ὅμως, ἀφοῦ ἀγνοεῖ τό σύνολο τοῦ ἄρθρου πού σχολιάζει, ἀπομονώνει καί ἐπικεντρώνει σέ μιά φράση: «Ὅσοι πολέμησαν ἤ ἀμφισβήτησαν τήν Ἐκκλησία περιῆλθαν στήν ἀφάνεια, ὅμως ἡ Ἐκκλησία καί ὡς θεσμός παραμένει καί θά παραμείνη στούς αἰῶνες».

Αὐτό, ὅμως, δέν ἔπρεπε νά τήν προκαλέσει, ἀφοῦ στήν ἀφάνεια πηγαίνει ὅποιος πολεμᾶ τήν Ἐκκλησία, καί ὄχι ὅποιος δέν τήν πολεμᾶ. Ἡ ἴδια ὑποθέτουμε ὅτι δέν ὑπερασπίζεται κάποιον πολέμιο τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀπό αὐτήν τήν φράση ἀφορμᾶται γιά νά στρεψοδικήσει καί νά διατυπώσει τήν συκοφαντική κατηγορία ὅτι «ἡ Ἐκκλησία πολεμάει λυσσαλέα τό σύστημα ... τήν φιλεύθερη δημοκρατία».

Δέν εἶναι ἁπλῶς αὐθαίρετη καί συκοφαντική ἡ φράση αὐτή, ἀλλά παρακινεῖ καί σέ ἐχθροπάθεια καί δυνητικά σέ ἐπιθετικότητα καί βιαιοπραγία ἐναντίον τοῦ

συκοφαντούμενου, ἐν προκειμένῳ τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλά τά «δημοκρατικά» ἀντανακλαστικά ὁρισμένων φαίνεται ὅτι λειτουργοῦν κατά παραγγελία.

Ἡ ἀρθρογράφος ἀφοῦ ἔλαβε, ὅπως νομίζει, τήν ἀφορμή πού ζητοῦσε, στήν συνέχεια ἀραδιάζει τά δικά της «πιστεύω» καί τά δικά της «ἀπόλυτα καί ἀδιάσειστα» δόγματα, περιπίπτοντας σέ ἕνα σωρό στερεοτυπικές ἐκφράσεις, ἀντιφάσεις, συλλογιστικές αὐθαιρεσίες καί λογικά κενά.

Ὁμολογεῖ ὅτι οἱ διάφοροι Ὁλοκληρωτισμοί πολεμοῦν τήν Ἐκκλησία. Αὐτό εἶναι ἀλήθεια καί ἱστορικά διαπιστωμένο, γιατί ἡ Ἐκκλησία κηρύσσει καί πράττει τήν ἀγάπη καί τήν ἐλευθερία καί ἀντιμάχεται τήν τυραννία. Ἡ δική της ὅμως αὐθαίρετη ἑρμηνεία εἶναι ὅτι δέν πολεμᾶται ἡ Ἐκκλησία ἀπό τούς Ὁλοκληρωτισμούς γιατί εἶναι ἀντίθετη μέ αὐτούς, ἀλλά γιατί καί ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁλοκληρωτισμός! Ἀλίμονό μας ἄν ἡ ἱστορία ἑρμηνευόταν, λοιπόν, μέ τέτοιες αὐθαίρετες ἑρμηνεῖες!

Ὅμως μέ τέτοια τεχνάσματα ἡ ἀρθρογράφος φθάνει στόν σκοπό της, δηλαδή νά ταυτίσει τήν Ἐκκλησία --τήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία προφανῶς- μέ τόν «θρησκευτικό σκοταδισμό» καί τήν «ἀκροδεξιά»! Τόσο δημοκρατικά!

Πλέον, βάζει τήν Ἐκκλησία ὁλοκληρωτικά στόν στόχο της, καί ἀρχίζει νά μᾶς στολίζει μέ ὅλες τίς κατηγορίες πού εἶχε στόν ντουλάπι τῶν προκαταλήψεών της: Εἴμαστε, λέει, μισαλλόδοξοι, ἀρνητές τῆς κοινωνικῆς προόδου, δύσπιστοι καί ἀντιστασιακοί κατά τῆς ἐπιστήμης, ἀκραῖοι δογματικοί κλπ.

Τί νά πεῖ κανείς;

Γνωρίζουμε, βεβαίως, ὅτι οἱ ρίζες αὐτῶν τῶν προκαταλήψεων βρίσκονται στήν φεουδαρχική Δύση καί στόν ἐκεῖ μεσαίωνα. Ὀφείλουν, ὅμως, οἱ Ἕλληνες ἱστορικοί, διανοητές, πολιτικοί, δημοσιογραφοῦντες νά γνωρίζουν ὅτι ἡ φεουδαρχική δύση καί ὁ μεσαίωνας δέν ἔχουν καμμιά σχέση μέ τήν Ὀρθοδοξία καί γενικά μέ τήν Ἀνατολή καί τήν Ἑλλάδα. Αὐτό, ὅμως, δέν εἶναι πρόβλημα ἀποκλειστικά τῆς ἀρθρογράφου, ἀλλά γενικότερα τῆς ξένης ἱστοριογραφίας πού κυριαρχεῖ ὡς μή ὤφελε καί στήν πατρίδα μας.

Ὅμως ἡ ἄγνοια φανατίζεται καί φανατίζει.

Σέ ἄλλο σημεῖο, ἡ ἀρθρογράφος ταυτίζει τήν «ἐλεύθερη ἐπιλογή» μέ τήν δημοκρατία. Ἀφήνοντας στήν ἄκρη τήν αὐθαίρετη ἐπίσης ἄποψή της ὅτι ἡ Ἐκκλησία πολεμᾶ τήν ἐλευθερία τῆς ἐπιλογῆς (θά ἔπρεπε νά ἀπαιτήσω πολύ βαθύτερη θεολογική γνώση ἀπό τήν ἀρθρογράφο περί τῶν ὅρων, πράγμα μᾶλλον μάταιο) θέλω νά σημειώσω ὅτι αὐτό τό ἀξίωμα τῆς ἀρθρογράφου, παραπέμπει

εὐθέως, χωρίς νά τό ὁμολογεῖ, στόν διάλογο πού εἶναι ἀπαραίτητο νά γίνει στήν σύγχρονη Δημοκρατική μας Πατρίδα, ἤτοι στόν διάλογο καί τήν ἐπιστημονική συζήτηση περί τοῦ ἄκρατου δικαιωματισμοῦ καί τῆς σχέσης του μέ τήν δημοκρατία. Ἕναν διάλογο πού φαίνεται ὅτι ἡ ἀρθρογράφος ἀποστρέφεται, οὖσα προφανῶς ἡ ἴδια «φιλελεύθερη δημοκράτης».

Τέλος, θά ἤθελα νά σχολιάσω μιά χαρακτηριστική καί μηδενιστική τοῦ κειμένου της συλλογιστική αὐθαιρεσία. Γράφει: «Εκείνη (ἡ Ἐκκλησία) θέλει να μας υπαγορεύει τι να κάνουμε και, κυρίως, τι να μην κάνουμε. Ο δογματισμός κάθε είδους βασίζεται στις απαγορεύσεις· ακόμη και οι προτροπές του έχουν αρνητικό χαρακτήρα: να ζεις ενάρετα σημαίνει να μήν κάνεις αμαρτίες, να υπακούς σε μια σειρά από «μήν». Κι αυτό είναι επίσης βασικό χαρακτηριστικό της Ακροδεξιάς...».

Ποιός εἶναι ὁ συλλογισμός τῆς ἀρθρογράφου: Ἡ Ἐκκλησία (τήν ταυτίζει αὐθαίρετα μέ τόν κάθε εἴδους δογματισμό) λέει «μή», ἡ ἀκροδεξιά λέει «μή», ἄρα ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀκροδεξιά. Σκοπός τοῦ συλλογισμοῦ της εἶναι νά «κατεβάσει» τήν Ἐκκλησία στήν πολιτική σκηνή καί νά τῆς ἐπιτεθεῖ μέ τούς ὅρους πού γνωρίζουν οἱ πολιτικοί νά ...συνομιλοῦν στά «παράθυρα».

Δέν εἶναι ὅμως ἡ ἀλήθεια ὅπως βολεύει τήν ἀρθρογράφο.

Κατ᾽ ἀρχάς ἡ Ἐκκλησία, λέει: Ὁ Θεός Φῶς ἐστί. Ὁ Θεός ἀγάπη ἐστί. Ἀγάπα τόν πλησίον σου ὅπως τόν ἑαυτό σου. Ἀγάπα τόν ἐχθρό σου. Συγχώρεσε τόν συνάνθρωπό σου. Παρηγόρησε τούς πονεμένους. Σκόρπισε τά ὑπάρχοντά σου στούς πτωχούς. Νά εἶσαι ταπεινός καί ὄχι ἀλαζόνας. Μεῖνε ἐλεύθερος ἀπό τά πάθη. Γίνε ἐγκρατής καί λιτοδίαιτος κ.ο.κ. Ὅλα αὐτά δέν εἶναι «μή», ἀλλά «πράξε».

Κατά δεύτερον, ὁ μηδενισμός τοῦ συλλογισμοῦ τῆς ἀρθρογράφου ἔγκειται στό αὐθαίρετο ἀξίωμά της ὅτι τό «μή» εἶναι κακό καί «ἀντιδημοκρατικό»!

Δέν ξέρω ποιούς ἔχει φακελώσει ἡ ἀρθρογράφος ὡς ἔνοχους τοῦ «μή», ἀλλά γνωρίζουμε πολύ καλά ὅτι: «Μή» λέει ὁ πατέρας καί ἡ μητέρα στά παιδιά τους· «μή», λέει ὁ δάσκαλος στούς μαθητές του· «μή», λέει ὁ γιατρός στούς ἀσθενεῖς· «μή», λέει ὁ προπονητής στούς ἀθλητές κ.ο.κ. Ἀλλά καί ἡ ἀρχαία ἑλληνική σοφία ἔχει στά διαμάντια τῆς σκέψης της πολλά «μή».

Ποιοί εἶναι οἱ ἐχθροί τοῦ «μή»; Ὅσοι θέλουν νά ἐκμεταλλεύονται τά παιδιά καί τούς νέους, μεταξύ τῶν ὁποίων ὅσοι ἐκμεταλλεύονται τήν κακή συναισθηματική καί οἰκογενειακή κατάσταση τῶν νέων, γιά νά τούς ὁδηγήσουν στούς δικούς τους «παραδείσους» καί γιά δικούς τους σκοπούς, πού ἀποφεύγω καί νά τούς ὀνοματίσω.

Συνελόντι εἰπεῖν, ἄς μήν ἐπιτρέψουμε (συγγνώμη γιά τό ...«μήν») τά ἰδεολογικά καί

ἐμφυλιοπολεμικά (κάθε εἴδους ἐμφυλίων) στερεότυπα νά δηλητηριάζουν τόν σύγχρονο βίο στήν Πατρίδα μας.

Ἄς κρατήσουμε τήν ψυχραιμία, τήν νηφαλιότητα, τήν εὐγένεια, τήν λογική στίς συζητήσεις μας στήν Δημοκρατική Ἑλλάδα. Ἡ Ἑλλάδα δέν εἶναι χώρα--παρίας διακοσίων ἐτῶν ὥστε νά μᾶς κουνοῦν τό δάκτυλο οἱ «φωτισμένοι», ἀλλά ἕνα ἀπό τά πλέον ἱστορικά ἔθνη μέ χιλιετίες σοφίας καί παράδοσης, καί ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία ἀποτελεῖ τόν ἀρχαιότερο θεσμό της, πού δέν ἀπαξιώνεται μέ γενικεύσεις, συνθήματα καί αὐθαιρεσίες, ἀλλά στήριξε, στηρίζει καί θά στηρίζει τόν ἄνθρωπο.

(Δημοσιεύθηκε στήν τοπική ἐφημερίδα ΟΔΟΣ, τήν 14.3.2024)